

Straschill'ova grenadica iz zelenjave je naravni izvleček (ekstrakt) najhnejši

zdravilnih zelenjav

Straschill'ova grenadica iz zelenjave je naravni izvleček (ekstrakt) najhnejši, ki ga vsebuje togo priznana zdravila čelobes okrepjujoča probavni ličnik.

stalo je zvečer pod ognjem. Tudi severno od tolimskega mostičja vasilile so naše čete opetovano v italijanske jarke.

Namestnik generalstabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 15. aprila. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V mnogih oddelkih fronte bilo je objestranako patroljsko delovanje živahno. Poskusi nasprotnika, zavzeti zopet naše nanovo pridobljene postojanke pri Hulluchu, bili so, v kolikor se niso izjalovili že v našem artiljerijskem ognju, v bližinskem boju skoncani. — V bojni pokrajini Maase bili so napadi Francozov na zapadni strani „Toter Mann“ in pri gozdu Caillette brez težave zavrnjeni. Vzhodno in balkansko bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Vrhovno armadno vodstvo.

Obstreljevanje Valone in stoka Saseno.

K.-B. Dunaj, 15. maja. Uradno se danes razglasa:

Dogodki na morju. Dne 13. t. m. popoldne je brodovje letalnih strojev vojaške naprave Valone in Saseno s bombami uspešno obmetalo ter se je v kljub jako ljutemu ognju nepoškodovano vrnilo.

Mornariško poveljništvo.

Veliki uspehi proti Italijanom. — 74 oficirjev in 2906 mož vjetih. — Začetek naše ofenzive?

(Avstrijsko uradno poročilo od torka).

K.-B. Dunaj, 16. maja. Uradno se danes razglasa:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Nič novega.

Italijansko bojišče. Artiljerijski boji so se raztegnili včeraj na vse fronte in so se povisali mnogokrat do velike ljutosti. V oddelku Ioberdobske planote vasil je priznani črnovojniški regiment iz Egera v sovražne jarke vzhodno od Monfalcona in je vjel 5 oficirjev ter 150 mož raznih italijanskih kavaljerijskih regimentov ter zaplenil eno strojno puško. — Naša predvčerajšem zavzeta postojanka zapadno od San Martina bila je v kljub vsemu naporu nasprotnika, pridobiti jo nazaj, obdržana in utrjena. Tuskaj je padlo 3 oficirji, 140 mož, ena strojna puška in mnogo drugega vojnega materiala v roke naših čet. — Danes zjutraj vrgli so sovražni letalci na Kostanjevico in na razne dobro označene sanitetne zavode bombe, brez da bi napravili škodo. — Ob goriskem mostičju, v oddelku Plave in Tolmina imela je naša artiljerija utrdbe sovražnika pod krepkim ognjem. Razna infanterijska podjetja na tej fronti prinesla so nam kot vjete 1 oficirja in 116 mož. — Na korški fronti razvili so se pri dobrih vidnih razmerah istotako živahni topovski boji in pri Pontebbi tudi infanterijski boji naših čet s bersaglieri-oddelki. — V Dolomitah bilo je več italijanskih napadov na naše postojanke v pokrajini Col di Lana zavrnjenih. — Na južnem Tirolskem vzelo se naše četa, podpirane od ogromnega artiljerijskega učinka, prve sovražne postojanke na hrbtu Armenterra južno doline Sogana in na visoki planoti Vielgereuth severno doline Terragnolo ter južno od Roverita. V teh bojih vjelo se je 65 oficirjev, med njimi enega obersta in čez 2500 mož; zaplenilo se je 11 strojnih pušk in 7 topov. Eno sovražno letalo je bilo sestreljeno.

Namestnik generalstabnega šefa: pl. Höfer, fml.

To poročilo kaže, da so se pričeli naši napadi na vsej italijanski fronti. S pričetkom ofenzive zoper Italijo pa je prišel tudi dan mašče-

vanja naš izdajalskim laškim lopovom. Uspeh tega prvega ofenzivnega snuka je izredno lep. Ne samo, da se je skupno 74 oficirjev in nad 2900 mož vjelo ter 11 strojnih pušk in 7 topov zaplenilo, dokazuje to poročilo, da se gibljejo na vseh delih italijanske fronte. To se zamore zgoditi le pri splošni, veliki ofenzivi! Op. uredništva.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 16. maja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Manjša podjetja različnih mestih fronte dovedla so do tega, da smo vjeli nekaj Angležev in Francozov. Vzhodno in balkansko bojišče. Nobeni posebni dogodki.

Vrhovno armadno vodstvo.

Naše zmagovite prodiranje proti Lahom. — Število vjetih se je povisalo na 6341 mož, plen na 17 strojnih pušk in 13 topov.

(Avstrijsko uradno poročilo od srede).

K.-B. Dunaj, 17. maja. Uradno se razglasa:

Rusko in južno-vzhodno bojišče. Nespremenjeno

Italijansko bojišče. Artiljerijski boji trajajo na vsej fronti naprej. Na Ioberdobski visoki planoti bila je naša nova postojanka zapadno od San Martina s razstrelbami min povečana. Potem je sledil od strani sovražnika bobenski ogenj in en napad, katerega je naš infanterijski regiment št. 43 v boju s ročnimi granatami zavrnil. — Na goriskem mostičju, v pokrajini Krna, pri Flitschu in v večih oddelkih koruške fronte bilo je bojno delovanje časovno krajino živahno. — V Dolomitah bili so sovražni ponočni napadi proti „Hexenfelsen“ in sedlu severno gore Sief zavrnjeni. — Na južnem Tirolskem razširile so se naše čete na hrbtu Armenterra in so vzlele na visoki planoti Vielgereuth sovražno postojanko; vasilile so v oddelku Terragnolo, v Piazza in Valduga prepošile Italijane iz Moschere in vzlele ponoči v nasokoku Zugna-Torta južno od Roverita. V teh bojih je število vjetih sovražnikov naraslo na 141 oficirjev, 6200 mož, množina plena

pa na 17 strojnih pušk in 13 topov. — V oddelku jezera Loppio vzdrževal je sovražnik danes ponoči krepki ogenj proti svojim lastnim (!!) črtam. — Močna brodovja naših pomorških in drugih letal obmetala so predvčerajšem ponoč in včeraj zjutraj kolodvor in druge naprave od Benetk, Mestre, Cormona, Cividale, Udine, Perla Carnia in Treviso izdatno s bombami.

Namestnik generalstabnega šefa: pl. Höfer, fml.

Naša ofenziva proti Italiji, ki so je neugodne razmere opetovano preprečile, se torej uspešno in z magovito nadaljuje. Evviva la guerra!

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 17. maja. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Južno zapadno od Lenza vasil so se v naključju na razstrelbe min živahni boji s ročnimi granatami. En francoski napad proti južnemu delu visočine 304 se je izjalovil. — Oberljutant Imelmann sestrelil je s padno od Douai svoje 15. sovražno letalo.

Vzhodno bojišče. Nič novega.

Balkansko bojišče. Nekaj v pokrajini Vardarja proti našim postojankam prodirajoči manjši sovražni oddelki bil je zavrnjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Angleško-francoska zarota proti švedskemu kralju.

K.-B. Gästrow, 16. maja. „Güstrower Zeitung“ izve iz zanesljivega vira, se je nameraval v zadnjih dneh na švedskega kralja napad. Kralj bi se moral ob priliki nekega oglada konjev v Djoregarden pri Stockholmu podati. Par dni prej dobila sta kralj in policijski minister svarila, ki sta se glasila, da naj kralj ne običje oglada, ker je nameravan proti njegovemu življenju atentat, ki bi se imel ob priliki tega obika izvršiti. Posrečilo se je kralja od njegovega obika zadržati. Zudešo preiskajoče oblasti razkrile so v resnici zaroto, ki je po dosedanjih podatkih od angleških in ruskih agentov pripravljeno dejanje. Isvršilo se je več aretacij. Pri zaroti udeleženi skušajo zdaj napad na roveč anarhistov spraviti. Ker švedsko časopisje ne bi smelo o temu ničesar poročati in je le „Aftonbladet“ v par besedah za-

Bilder aus der amerikanischen Marine.

Od amerikanske mornarice.

Vojna nevarnost med nami oziroma našimi zavezniki je sicer valed diplomatske spretnosti Nemčije na sedaj precej odpravljena. Vendar pa se zna — dokler bude Anglešem popolnoma prodani Wilson president v Združenih državah — vsak trenutek zopet pojaviti nasprotje, ki se seveda ne bude dalo tako lahko poravnati, kakor sedaj. Prinašamo danes nekaj slik od amerikanske mornarice. Slika 1 kaže amerikanskega kapitana na krovu, slika 2 mornarje pri ekserciranju ob kanoni, slika 3 inšpiciranje mornarjev in pomorških infanteristov neke ameriške linijske ladje, slika 4 pa vaje mornarjev s sabljami. Organizacija, oboroženje in isvežba ameriških mornarjev je baje prav dobra.

Da se doseže končna zmaga veličastna, glasi se naj geslo teh rešnih časov:

„vzdržati!
vstrajati!
žrtvovati!“

roto omenil, posrečilo se je, ker je ostal dogodek v javnosti neznan, da se nadaljne poizvedbe napravi.

(Stara navada naših nasprotnikov. Ako nimajo drugih sredstev, pričenejo ti kulturinosci z umorom in ubojem! Op. ur.)

Avstrijsko-rumunska pogodba.

Pred kratkim sklenila je Rumunaka z Nemčijo pogodbo, ki ima gospodarski značaj in se tiče zgolj izvoza ter uvoza raznega blaga, zlasti življenjskih sredstev. Zdaj je bila podpisana taka pogodba tudi med Rumunsko in Avstro-Ogrsko. Pogodba je za obe stranki v gospodarskem oziru ugodna in nima nobenega političnega ozadja. Vkljub temu so postali v krogih naših sovražnikov zaradi nje precej nervozni. Tako je, kakor da bi splavali zadnji upi četverosveze, da se jim pridruži Rumunaka, po vodi . . . Ruski vladini listi poročajo precej očitno, da jim je pogodba neprijetna in da presega vsekakor okvirje trgovinskih sporazumljenj. Rumunaka se ednostavno noče podvreči nasilnim željam od naših in nemških čet tako izdatno tepenih Rusov. Govori se, da boče napraviti Rusija skupno s svojimi zavezniki korak pri rumunski vladi, v katerem boče zahtevala primerno pojasnilo. No, Rumunaka pač ne boče tako neapemetna, da bi zdrožila svojo stvar z ono itak izgubljeno četverosvezo.

Krvoločni Angličji.

Angleški zunanji minister Grey imel je govor, ki označuje sopen izborni tega tigra v človeški obliki, ki spada pač med najpoglavitejše povzročitelje svetovne vojne. Grey je govoril in bil je to nekak odgovor na znameniti govor nemškega kanclerja Bethmann-Hollwega, ki smo ga svoj čas v celoti objavili. Čuti se sicer iz Greyovega govora strah pred napahi nemškega in našega orožja, čuti se tiho bojazen pred bodočnostjo, ali obenem brepenenje, da bi svalil krivdo na druge. Grey stoji še vedno na stališču, da se mora nemško in našo silo zdrobiti in popolnoma uničiti, tako da bi svalil krivdo na druge. Mi bi bili potem povsem izročeni zatiralnim sosedom. Dokler bodoče take ideje strašile po glavah naših sovražnikov, toliko časa zamorejo le slabotnejši brez domovinskega čustva, le lahkomiselni kričaji govoriti o miru. Mir je le tedaj mogoč, ako bo trajen, ako bo polno in polucvredno delo. Zato se boče morali boj nadaljevati, dokler ne dosežemo končne zmagave.

NESTLE-JEVA
MOKA ZA OTROKE
najboljša hrana za dojenčka, otroka, rekonvalescenta po boleznih in otrovskih boleznih se vedno dobi.
Povsodna doma in podučna zdravniška kletara o otroki otrok zastoj po Nestle's Kisternmilch-Gesellschaft, Dussel I, Silberstrasse 49 a. 201/1

Kmetje, pamet in odločnost!

Resna beseda na kmeto in oblast.

V velikanški vojni smo in naši sovražniki, ki so bili že tolikokrat tepeni, skušajo z vsami sredstvi odvzeti nam življenjska sredstva, izstradati nas. V teh bojih šele se je pri nas spoznalo ogromni pomen zdravega kmetijstva, ki je temelj vsakemu gospodarstvu. Pravimo: zdravega kmetijstva, kajti spekulativno, kramarsko kmetijstvo, ki misli le na hipni dobiček in se podi za denarjem, kakor vrag za grešno dušo, ni zdravo in si ne more vstvariti trdne bodočnosti. Iz zemlje ne smeš v enem letu vse naravne sile izčrpati, brez da bi jih umnim potom nadomestil. Tako pa tudi kmetijstvo ne sme zaradi oduševskega dobička od danes na gospodarski jutri pozabiti. Razume naj se nas pravilno na roki zglede: Ako prodam danes zaradi vojni nastale izredno visoke cene svoje živinče do zadnjega kosa, potem sem bolj spekulant nego kmet in ne bodem imel od tega nobenega haska. Denar v žepu me ne napravi srečnega,

posestvo pa bi moral pri taki brezsmiselni spekulaciji valed pomanjkanja gnoja, živinske moči itd. zanemariti . . .

Zato bi moralo kmetijstvo samo, v prvi vrsti pa oblast, ki ji je bodočnost domovine na arcu, z vsami močmi na varovanje domače živinoreje delovati.

Dokler je bila živinoreja na Štajerskem popolnoma izročena prekupčevalcem, ki so knpovali in prodajali živinče z oduševskimi dobički in si polnili svoje žepo z zlatom, je bila nevarnost za živinorejo naravnost ogromna. Ako bi šlo to roparsko živinotržstvo še nekaj časa tako naprej, ne imeli bi naši kmetje nobene živine več, vojaštvo in civilno prebivalstvo pa tudi nobenega mesa. Oduševski prekupčevalci, katerih vest je trda kot konjaka koža, povzročili bi prvi gospodarski polom . . . C. in k. oblast je to vendar še dovolj pravočasno izpoznala in je uredila nove določbe za nakupovanje živine in preskrbo prebivalstva z mesom. O teh novih določbah smo že govorili v zadnjih številkih. Uredila se je neka deželna komisija, za katero preskrbuje graška podružnica vnovčevalnice za živino nakup in oddajo. Živino nakupovati ne sme nikdo drugi, nego od oblasti legitimirani nakupovalci. Oblast pa ima seveda tudi pravico rekviriranja. Vendar pa stoji, kakor rečeno, oblast sama na stališču, da se mora pri vsemu temu domače živinorejo kolikor mogoče varovati.

Par dni šele veljajo te nove določbe. Pričakovano se je, da bodoče v začetku težave in da ne boče šlo vse tako gladko. Ali — pritožbe, ki nam prihajajo zdaj od vseh strani, napravijo vtis, kakor da bi bili prišli iz dežja pod kap. Ako ne bi oblast z vso nujnostjo in odločnostjo takoj nastopila, povzročila bi te napake še več škode, nego jo je povzročila prista razprodaja.

Gotovo, oddajo živine legitimiranim nakupovalcem se mora zgoditi in proti nji ne pomaga nič. Vojaštvo in prebivalstvo morajo biti z mesom preskrbljeni. Postava je stroga in sato priporočamo tudi mi prebivalstvu, da naj se ji ne upira. Obenem pa prosimo v interesu kmetovalcev in domače živinoreje, da naj oblast premisli, je-li ima same prave nakupovalce, naj jih najstrože podučijo o njih pravicah in naj jih nadzoruje, da ne bi posamezni grabili iz splošno koristnega zavoda profit za sebe na troške kmeta. Po našem mnenju je mnogo pritožb opravičenih. Okrajni načelnik Ortnig je moral izdati strogo naročilo, da naj se po občinah ne prodajo in pokoljejo vsi biki. Obenem je brzjavno v Gradcu protestiral proti brezsmiselnemu pobijanju brejih krav in telic, ki ga povzročajo ravno posamezni nakupovalci. Kajti ti nakupovalci nakupujejo v prvi vrsti za se, za svoje mesarije, za svoj dobiček. To pa ne gre, da bi človek, ki je kot mesar oproščen od vojaške službe, ki dela poleg tega kasne kšefte v vojni in si sbira premoženja, imel še pravico rekviriranja. Oblast ne sme dopustiti, da bi se tako koristni

zavod zlorabljal v lastni dobiček posameznikov, ki nimajo nikdar polnih žepov. Naj vpraša oblast okrajne zastope, naj vpraša živinodravnike, naj vpraša živinorejce, — in videla boče, da imamo s svojo trditvijo več kot prav. Naravnost vnebovpijoči slučaj se godijo. Za klanje primerno žival, ki ni za drugo rabo nego za nož, se pusti v hlevu, 5 mesece breje mlade, lepe krave se pa „rekvirira“ haje „za vojaštvo“, v resnici pa za mesarja . . . Prosimo oblast, da naj takoj natančno pritožbe pregleda in tem razmeram konec napravi. Kajti drugače bo prizadeta škoda ogromna.

Ljudstvo danes ne ve, kako se ima zadržati napram nakupovalcem, ki delajo tako, kakor da bi imeli vse pravice. Prilastujejo se takih „rekvizicijskih“ pravic, ki se jih niti v sovražni deželi ni rabilo. Opozarjamo, da noben nakupovalec sam nima pravice rekvirirati. To rekviriranje mora šele od politične oblasti naprositi. Oblast pa boče gotovo skrbela, da se ne boče pristransko, neumno, oduševsko nastopalo. Kmetijske korporacije, okrajni zastopi, poslanci, na noge!
K. Linhart.

Uračne „Landw. Mitteilungen“ poročajo med dr., da je za sedaj glavna naloga vnovčevalnice, da preskrbi vojaštvo z velikimi potrebni množinami živine. Šele polagoma se boče vse nakupovalce z legitimacijami podelilo in celo organizacijo v zmlu nacrta uredilo. D) konca maja boče vojaštvo samo ob sebi ponehalo živino nakupovati. Za sedaj še smejo mesarji na podlagi obrtnega lista za svojo potrebo klanlo živino nakupovati. V kratkem se boče tudi to ponehalo. Zdaj je glavna in patrijotična naloga, pomagati vojaštvu za preskrbo armade z živino. Potrebne množine živine se morajo na vsak način skupaj spraviti. Živinjereji naj se ne upirajo, kajti bolje je prosto voljno prodati, nego potom vojaške rekvizicije. — Nadalje piše ta uradni list: Od klanja in rekviriranja izključene so čez 3 mesece breje krave, za plemo sposobne krave, ki dajejo več kot 4 litre mleka, mlade živina in plemski biki. Sedaj obstoječe stroge odredbe se morajo pod vsakim pogojem držati.

Avstrijski protest proti zverinskemu, nezakonitemu bojevanju Lahov.

Svoje neuspehe so skušali Italijani zdaj s tem „izboljšati“, da so kakor afričanski dirjaki na nepostavni način zverinsko bojevanje, strljanje itd. vpeljali. Proti temu postopanju izdajalskih laških banditov je naša vlada zdaj nastopila. Izdala je poslanštvam zavezniških in neutralnih držav ostri protest. Ta protest se glasi glasom poročila c. kr. kor. urada tako-le: C. in kr. zunanje ministerstvo je moralo dne 22. marca t. l. pri akreditiranih zastopni-

Französische Kavallerie in neuester Ausrüstung mit Stahlhelmen und Stahlsätteln.

Francoska kavaljerija

Naša slika kaže francosko kavaljerijo v najmodernejši uniformi. Jezdci so tmeški (afričanski) apahiji, ki složijo Francozom. Delo se jim je moderne jeklene čelade in uslanjače na sedlih.

Avstrijec! Domoljub!
Da olajša junakom, ki žrtvujejo svojo kri za milo našo domovino, trpljenja in muke zadobljenih ran, podpiraj „Rdeči križ“!

kih zavezniskih in nevtralnih držav na c. in kr. dvoru protestirati odločno zoper torpediranje bolniške ladje „Elektra“ s strani sovražnega podmorskega čolna. To sicer ni bil prvi slučaj, da je sovražni podmorski čoln v avstrijskih vodah napadel mirne ladje. Že dne 12. februarja t. l. je izstrelil nedaleč od Punte Planke brez prejšnjega svarila torpedo na parnik „Daniel Erno“ družbe „Ungaro Croata“, ki se je izognil uničenju samo s spretnim manevriranjem. Kapitan parnika je videl, kakor so številne priče pod prisego potrdile, periskop čolna in tri torpede. Dne 28. februarja t. l. je lanciral neki podmorski čoln, ne da bi se videlo periskop, istotako blizu Punte Planke torpedo na parnik „Zagreb“ iste družbe. Ladja se je mogla izogniti strelu, katerega tir je opazovalo na krova obilo oseb, samo s hitro obrnitvijo. Dne 5. aprila t. l. je bil na parnik „Daniel Erno“ znova lanciran torpedo od nekega podmorskega čolna, tudi tokrat brez svarila, ki je potem eksploziral na bližnji skalni obali. C. in kr. vlada ni objavila teh dogodkov, ki k sreči niso bili združeni s nikako škodo, v splošno vednost, omejila se je na to, da je obvestila 12. in 28. februarja na lokalne parnike o izvršenih atentatih vlado Zjediniteljskih držav, ki je vprašanja, ki so nastala iz bojov podmorskih čolnov, ponovno porablja za posredovanje pri centralnih državah.

Ker se množijo napadi sovražnih podmorskih čolnov na nedolžne in z genfsko konvencijo posebno zaščitene ladje in vspešno okolnosti, da sovražne države niso prisiljene, kakor centralne, braniti se proti sramotnemu načrtu izstradanja celih narodov, se mora pripisovati uničevanje mirnih ladij, katero ne more na noben način pospeševati vojnih ciljev sovražnikov, samo slepi razdevalni besnost. Ta razlaga se potrjuje zdaj s barbariskim činom, izvršenim na avstrijskem parniku „Dubrovnik“.

Ta ladja, last družbe „Navigazione a vapore Ragusa“ je bila 9. maja t. l. ob 10. uri 30 minut dopolne v kanalu Narente med Sv. Jurijem na otoku Hvaru in rtom Gomena na polotoku Pelješca od sovražnega podmorskega čolna brez vsakega svarila uničena z dvema torpednima streloma. Prvi torpedo je zadal parnik na strani krmila in je inel za posledico, da se je začela ladja s sprednjim delom hitro potapljati. Vse osebe na krovu so bitele v rešilne čolne, ki so bili spuščeni v vodo. Ko so hoteli ti čolni odplati, je eksploziral drugi torpedo, ki je prišel iz iste smeri, kakor prvi. Valed eksplozije je bil rešilni čoln s krmila s vsemi osebami vržen v zrak in se je razbil. Drugi čoln s 16 osebami je plul proti kopnemu in sprejel potoma dva ponearencena. Barke, ki so pribitele na pomoč, so rešile še nekaj oseb iz vode. Na ladji so bili v trenutku torpediranja poleg posadke parnika, ki je zanimala s kapitanom 19 moških, potniki v enakem številu, med njimi dva duhovnika in več žen in otrok. Tri trupla utopjenih žensk so še pokopana. Od posadke in potnikov se pogrešajo štiri osebe.

Poročilo „Agenzia Stefani“ z dne 10. t. m. priznava dejstvo, da je bila ladja potopljena a, in označa za povzročitelja italijanskim pomorskim bojnim silam dodeljeni francoski podmorski čoln, dostavlja pa, da je bil parnik transportna ladja in naložen z vojnim materijalom. Ta navedba je izmišljena in služi očitno namenu, da se pokaže potopljenje za opravčeno. Ladja, mali lokalni parnik, dolg 51 metrov, prostora 480 ton, ni mogel umevno imeti na krovu ne čete ne vojnega materijala. Istotako se to ni zgodilo na neenem prej navedenih parnikov. Sicer posadka pomorskega čolna, ki je ostala, po običaju sovražnih podmorskih čolnov, za časa torpediranja kolikor mogoče oddaljena in povsem pod vodo, ni mogla konstatirati, katere osebe in kak tovor je vozil parnik.

Ako se predstavlja zavratno obstreljevanje male ladje še samo na sebi za brutalni nasilni čin, kateri je povsem neopravičljiv, v nasprotju s človečnostjo, s mednarodnim pravom, tako je mogoč drugi torpedo na že potapljajočih se parnik, obdau s rešilnimi čolni, imeti samo namen, preprečiti rešitev oseb, katerih življenje bi se

lahko ohranilo. To početje se da označiti samo za **premišljeni umer**.

Če tudi italijanska vlada v svojem poročilu, gotovo svesta si, da naznanja javnosti sramoten čin, posebno poudarja, da je bila francoška bojna ladja, ki je izvršila dejanje, zadeva vendar odgovornost za to italijansko vlado, ker je podmorski čoln, za katerega se gre, operiral v svezi italijanskih pomorakov bojnih sil.

C. in kr. vlada se zavaruje na najostrejši način proti navedenim zločinom, katerim so enaki samo oni, katere so zagrešile ententne države v tej vojni. — Prosi poslaništvo, naj obvesti o tem svojo vlado kar najhitreje.

Radovedni smo, koliko bode ta protest pomagal. Najboljše bi bilo načelo: klin s klinom!

Jeza, neprijetnost in slabo razpoloženje so posledice zmanjšanja in slabe prehrane. Mnogo ljudi je, ki na tem trpijo, brez da bi se nato ozirali, mnogo pa takih, ki hočejo bolezen z črevesju škodljivimi, težavimi odvajalnimi sredstvi odpraviti. Vsi ti naj bodo opozorjeni, da imamo izbrano, težavno odvajajočo, črevesju neškodljivo in odvajalno sredstvo: Fellerjevo čisto rastlinsko Rhabarbar-kroglice z zn. „Ela“-kroglice so sigurnega ali millega vpliva, ne pripeljejo k navadi do odvajalnih sredstev, pa tudi ženske in otroci jih radi jemljejo. Vedno zopet čujemo o odkodovanju črevesja vseh rabe krepko pivajočih odvajalnih sredstev in zato je bilo treba, opozoriti zopet enkrat na Fellerjevo milo „Ela“-kroglice. 6 štakljic tega izbrano težavnega sredstva stane franco 4 K 40 h. Euroci se jih le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elan-Str. 241 (Hrvatstvo). Tudi Fellerjeve bolečine odpravljajoči rastlinski cesečni fluid z zn. „Ela“-fluid, 12 steklenic za samo 6 kron franco, se zmore obremen narociti, da se ima to izbrano domaćo sredstvo vedno pri roki, kadar se dobi valod prehlata ali motrele bolečine. Tisoče prijateljev in prijateljic imajo ti Ela-preparati.

Naši junaki na bojišču.

(Originalni dopisi iz bojišča in poročila junaških bojev.)

I.

Spodnještajerski junaki kot letalci.

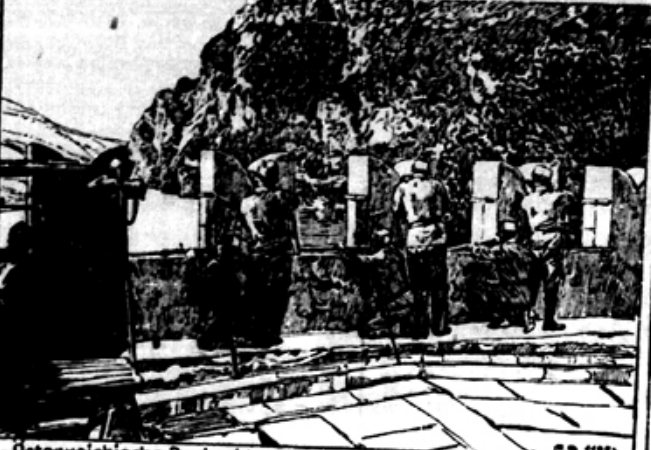
Od hrabrih spodnještajerskih vojakov, ki se borijo na severnem bojišču za čast premlie naše demovine, to pa v zraku kot letalci, sprejeli smo sledečo dopisnico: „Severno bojišče 8. maja 1916. — Vredništvu „Štajerca“! Iskrene pozdrave vsem čitateljem našega najboljšega lista „Štajerca“! Vam pošiljamo iz severnega bojišča: Zrakoplovci: rft. Jerenec od Sr. Barbare v Haluzah, girt. Al Vaupotič iz Ormoža, korp. M Petričič iz Bečič, vsi prav zdravi. Želimo Vam vse najbolje!“ — Tadi mi pozdravljamo vrle junake najbolje!

II.

Dne 28. aprila 1916. Sečne pozdrave na Biselance in za moje znance ter sorodnike, če glih še stojim neprestano 17 mesecev v fronti, hvala Bogu zmirno zdrav. Velikonočne praznike ste imeli upam tudi da zelene. Ali pri nas so bili osenehi! Želim vam čase prav mile, — Da bi želje vaše se spoinile — Da bi srečno v do-

*) Priznava seznane prijatelj v fronti, da sam i nadajjo pošiljajo poročila o bojnih in drugih dogodkih. Naš list boče s tem povzročil vzroo med ljubimi v demovini in vojski na fronti. Op. uređ.

Iz bojev proti Lahom.

Österreichische Beobachtungsposten auf einem Hausdache an der Tiroler Kampffront.

movini — Na nas nikoli pozabili — Vesela vigrad vas naj spremlja — Na potu vašega življenja! — Tisoč pozdravov vam pošiljam; vedite, — Da se še na vas spominjam — Ljubi Bog vas naj živi. — Vae sovražnike naj pokori! — Z Bogom! Pisal Dernikovič Ant., vormeister, feldhaubitiz vojna pošta 32.

III.

Hrabri strelci.

Iz bojišča se nam piše: Eden izmed vrlih slovenskih fantov zguhführer Cilenšek Pongrac služi pri c. k. domobranakih strelcev šte. 4 že 6 mesecev v bojni črti. Doma je iz Grič pri Celju na Sp. Štajerskem. Zmiraj je eden prvih v bojni črti in bil je že mnogokrat pohvaljen od gg. generalov.

Kakor zmiraj, tako tudi na 7. aprila 1916 bil je poslan na patroljo s 12 možmi, katere si je on sam izbral. Imel je nalogo, pregledati prednje sovražne postojanke in ako je mogoče priti polentaru za hrbet. In popoldne ob 1/7. uri je odkorakal na svojo telavno in nevarno pot. Preiskal je glavne črte in tudi srečno pripeljal sovražnika za hrbet, kar ga je stalo dosti truda in trpljenja. Med potjo, ko se je vračal, zadel je na en sovražni oddelek, s katerim se je spustil v boj. Bilo se je še bati, da bode premagan; ali v tistem hipu skoči kot ranjen lev med nje, vsdigne puško naokoli kot poveljnovo glavo ter mu jo razdrobi. Sovražniki vidič, da je njihov glavar mrtev, začnejo se po malem umikati. Ko Cilenšek to zapazi, vdari s svo močjo nanje in jih v hudem boju premaga ter reši naša dva oficirja in 6 moč. Vkljub vsem težavam in ranam se vrne k posadki v pravem času s jako važnim poročilom, približno koliko možan in v kakem položaju da so nahaja sovražnik, nakar smo jih potem brez vsakih izgub lahko premagali vkljub njihovi premoči. On pa je bil pohvaljen in sam generalmajor ga je postavil za vzgled vsem njegovim tovarišem. Upam, da bode tudi v kratkem odlikovan. Čestitam jaz in njegovi tovariši njegovim starikom, da imajo tako izvrstnega in hrabrega sina! Obrt. F. Scheichenbauer.

Bojnik Senatorij Aflenz

Poljedelski nasveti.

Paradižnica ali rajsko jabolko je sad in južnih delci in potrebuje vsled tega mnogo toplotne in svetlobe, da more rasti in se razvijati. V višjih legah in pokrajinah, kjer je kratko poletje, izvzijo čestitost samo zgodaj nastajajo sadovi. Iz posejanih cvetoč sadovci sodovi pa ostanejo zeleni in podležajo, kakor rastline same prvemu jesenskem mrazu.

V prejšnjih letih se je svatalo k nam iz južnih pokrajina, posebno iz Italije velike množine zrelih paradižnic, kar se je zvečda sedaj nehala. Zatorej bi se moralo v na toplem kličih vrlih ob zidovih in ob bližih stenah in toplih bregovih, pobočjih in opuščenih vinogradih, ki ledijo proti jugu, saditi prav mnogo paradižnic, da bi se moglo pokriti veliko tuzemsko potrebo.

Želivi odporni boji naših junaških čet na južno zapadni fronti so gotovo občudovanja vredni. Zato tudi zabrltni Lah ni pridobil niti pedi zemlje, katero se mu ni prostovoljno pustilo. Ker so bili v dosegljivih bojih na južnem zapadu naši junaški vojaki v veliki manjšini, je samo ob sebi umevno, da so stali le v defenzivi. V bojih se porablja seveda vsako najmanjšo prilikost, ki bi bila za odpor ugodna. Naša slika kaže avstrijako opazovalno strano na neki hišni strehi ob tirolski bojni fronti.

jih dol To pos sed nek sta dol goti zaš guk lieh dow me sku par se ras kat vru ogr 2 d goč seb rod listj ali čan kro bil sgo koli bo obu mes naj svoj vral t or stre u vpis lepi boja fina prod 4. v zope ne j cedi dni ki s na š črtu: lice nija; Bra od 2 29. j v Kc od 8. 23. n v Sl Mar tom eto) d do 17 nija;